

Till revisorerna i Gävle kommun (org.nr 212000–2338)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2024-01-01–2024-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Gävle kommun för år 2024-01-01–2024-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar^[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 4–8 och 150–176. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med

årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

[1] De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 9–98.

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-22 15:04:10 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: DAVID HANSEN

David Hansen

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Gävle kommun

Revisionsrapport
April 2025

*Hanna Franck
Cecilia Axelsson*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultaten i årsredovisning förenliga med de av fullmäktige beslutade finansiella målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultaten i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Inledning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024.

Granskningen omfattar:

- Hur styrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur de finansiella målen för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts,
- Om redovisat resultat är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.
- Om redovisat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Granskningen omfattar en översiktlig bedömning av de finansiella målen på koncernnivå utifrån redovisningen som lämnas i årsredovisning. Uttalandet avseende de finansiella målen på koncernnivå omfattar inte huruvida underlaget för årsredovisningen i redovisningen på koncernnivå är rättvisande.

Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och rött (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisnings/enhetschef ekonomiservice.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-08. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Årsredovisningen innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Styrelse och nämnder (inklusive finansförvaltningen) redovisar ett totalt överskott om 8,8 mnkr, varav finansförvaltningen står för det största överskottet om 208,7 mnkr. Även utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden redovisar större överskott om 45,3 mnkr respektive 10,1 mnkr. Underskott redovisas inom kommunstyrelsen (-83 mnkr), samhällsbyggnadsnämnden (-44,4 mnkr), socialnämnden (-60,4 mnkr) och arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden (-58,8 mnkr). Även omvårdnadsnämnden redovisar ett mindre underskott för året (-9,6 mnkr). Kommunstyrelsens underskott förklaras främst av realisations- och exploateringsresultat som är 135,7 mnkr lägre än budget medan styrelsens övriga verksamheter sammantaget redovisar överskott.
 - Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget har bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram. Av redovisningen framgår att totala investeringar för 2024 uppgår till 360,2 mnkr vilket är 261,8 mnkr lägre än investeringsbudgeten för året. Avvikelser mot budget är framför allt hänförliga till kommunstyrelsen och förklaras främst av exploateringsverksamheten (+114,4 mnkr) och markreserv (+55,2 mnkr).
 - Årsredovisningen innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har *minskat* över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 31,5 %.
 - Årsredovisningen innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 6,6 % under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Finansiella mål år 2024

Kommunfullmäktige har fastställt kommunplan för 2024 med plan för 2025-2027 innehållande fyra övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Till respektive mål har indikatorer knutits.

Kommunen har följande finansiella mål med tillhörande indikatorer för år 2024:

- God ekonomisk hushållning
 - Stark finansiell ställning (målvärde/budget 46,4 %)
- Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1% av skatteintäkterna
 - Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren (målvärde/budget 0,6 %)
- Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans
 - Kommunens soliditet (målvärde/budget 33,7 %)
 - Kommunens soliditet inkl GFAB (målvärde/budget 19,3 %)
 - Kommunkoncernens soliditet (målvärde/budget 30 %)
 - Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB (målvärde/budget 132 341 kr/inv)
- Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad
 - Självfinansieringsgrad, per år, kommunens egna (målvärde/budget 29 %)
 - Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna (målvärde/budget 55 %)
 - Självfinansieringsgrad, per år, totalt (Skattefinansierad verksamhet) (målvärde/budget 27 %)
 - Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt (Skattefinansierad verksamhet) (målvärde/budget 52 %)

Till varje indikator finns ett mätetal som beskriver nuläge samt målvärde för budgetår 2024. Till varje mål finns även en beskrivning kopplat till bedömningen av måluppfyllelse.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

I årsredovisningen för år 2024 finns ett särskilt avsnitt *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning*. I detta avsnitt lämnas en beskrivning avseende måluppfyllelse för kommunens fyra övergripande finansiella mål. Årsredovisningen omfattar inte en sammanfattande bedömning om huruvida god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Av redovisningen framgår att kommunen bedömer att ett av de övergripande finansiella målen som uppnått för året, ett finansiellt mål bedöms nära att uppnås men uppfylls inte helt och två finansiella mål bedöms visa en stor avvikelse mot målet. Till varje finansiellt mål återfinns en målanalys med en analys av indikatorerna där målvärden kommenteras och förändringen av prognos sedan delår 2.

Av kommunplanen 2024 framgår att kommunens definition av det finansiella målet *Stark finansiell ställning* är då justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 %. För år 2024 har kommunen budgeterat en finansiell ställning om 46,4 % med planen att återställa under en treårsperiod till 50 %. Av redovisningen framgår att det övergripande målet om 50 % visar en stor avvikelse men att årets resultat (46,9 %) är bättre än budgeterat för året (46,4 %).

Målet *Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna* bedöms uppfyllt utifrån årets resultat. Av kommunplanen framgår att kommunens långsiktiga resultatmål vid 2024 års utgång uppgår till 0,6% och har beräknats på de senaste åtta årens resultat. Av analysen framgår att det långsiktiga överskottet har sjunkit även år 2024 men att kommunen har ett bättre resultat än budgeterat vilket innebär ett resultat om 1,2 %. Det långsiktiga resultatmålet uppnås därför för år 2024.

Målet avseende *självfinansierade investeringar* bedöms nära att uppnås men uppfylls inte helt för år 2024. Av såväl kommunplanen som årsredovisningen 2024 framgår att målet anses uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100 % och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67 %. För år 2024 är självfinansieringsgraden i kommunen negativ medan och det långsiktiga målet inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna uppgår till 69 %. Detta innebär att två indikatorer för målet bedöms uppfyllda och två indikatorer bedöms ej uppfyllda.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser forts.

Av såväl kommunplan 2024 som årsredovisningen 2024 framgår att målet *Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans* som bedöms utifrån kommunens soliditetsmål bedöms uppfyllt om kommunkoncernens soliditet över tid bibehålls eller överstiger 32 %. Av årsredovisningen framgår att målet visar en stor avvikelse. En av fyra indikatorer för målet bedöms ej uppfyllas medan tre bedöms uppfyllas. Kommunkoncernens soliditet uppgår per 31 december 2024 till 30,7 %. Av lämnad analys framgår att soliditeten för året är påverkad av minskat eget kapital till följd av kommunens negativa resultat och en fortsatt tillväxt av tillgångar. Kommunkoncernens soliditet per 2024-12-31 är bättre än budgeterat målvärde (30 %) till följd av att investeringsnivån i koncernen är lägre än budgeterat. Tabellen nedan visar resultatet för indikatorerna för år 2024 från kommunens årsredovisning:

Indikator	Utfall Tertial 3 2024	Målvärde/Budget	Kommunens bedömning
1. Kommunens soliditet	31,3 %	33,7 %	
2. Kommunens soliditet inkl GFAB	21,7 %	19,3 %	
3. Kommunkoncernens soliditet	30,7 %	30 %	
4. Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB	114 616 kr/inv	132 341 kr/inv	

Bedömning

Styrelsen har rapporterat att ett av de övergripande finansiella målen som uppnått för året, ett finansiellt mål bedöms nära att uppnås men uppfylls inte helt och två finansiella mål bedöms visa en stor avvikelse mot målet. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024. Utifrån det återrapporterade resultatet bedömer vi att ett av fyra finansiella mål är uppfyllt, ett mål är delvis uppfyllt och två mål är ej uppfyllda.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

I kommunens årsredovisning för år 2024 lämnas information om balanskravet i ett särskilt avsnitt *Balanskravsresultatet*. Uppställningen av avstämningen av balanskravsresultatet följer kraven enligt god redovisningssed.

Årets balanskravsresultat uppgår till 0,0 mnkr, vilket motsvarar årets resultat efter balanskravsutredningar (-129,7 mnkr) och användande av medel från resultatutjämningsreserven (129,7 mnkr).

Av redovisningen framgår att kommunen har ett ackumulerat negativt balanskravsresultat vid årets ingång uppgående till -150,0 mnkr som enligt kommunallagen (11 kap 12§) ska återställas under de tre närmast följande åren. Med anledning av att det negativa balanskravsresultatet uppstod 2023 så ska det enligt kommunallagen återställas senast år 2026.

Fullmäktige beslutade i maj 2024 om att det negativa balanskravsresultatet från år 2023 utifrån synnerliga skäl inte ska återställas. Av redovisningen framgår inte information om att reglering av det ackumulerade negativa balanskravet hänförligt till år 2023 inte ska genomföras.

I årsredovisningen framgår att kommunen avser att använda medel ur resultatutjämningsreserven för år 2024 för att täcka årets resultat efter balanskravsjusteringar. Kvarstående medel i resultatutjämningsreserven efter år 2024 uppgår enligt årsredovisningen till 79,1 mnkr.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls för året. Kommunen kommer att använda medel ur resultatutjämningsreserven år 2024.

Vi bedömer utifrån årsredovisning att erforderliga uppgifter inte framgår om att reglering av det negativa ackumulerade balanskravsresultatet från 2023 inte ska genomföras utifrån fullmäktiges beslut i maj 2024.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Ja uppfyllt

2025-03-28

Hanna Franck

Uppdragsledare & projektledare

Cecilia Axelsson

Kvalitetssäkrare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de revisionskontoret i Gävle kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 20 augusti 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

REVISIONSKONTORET

Granskning av årsredovisning 2024 för Gävle kommun

Andreas Halvarsson, revisionschef

Gävle kommun 2025-04-16

Dnr: 24REK12

www.gavle.se

Innehållsförteckning

1. Utgångspunkter för granskningen	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor	3
1.3 Avgränsning	3
1.4 Revisionskriterier	3
1.5 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.6 Metod	3
2. Kommunplan med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027	4
2.1 Bakgrund	4
2.2 Mål	4
3. Årsredovisning	4
3.1 Bakgrund	4
3.1.1 Indikatorer	4
4. Utfall för mål, målnedbrytningar och indikatorer	5
5. Svar på revisionsfrågan	7

1. Utgångspunkter för granskningen

1.1 Bakgrund

Enligt 12 kap 1 § kommunallagen (2017:725) ska revisorerna årligen granska i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapport 2 och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Enligt 11 kap. lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning. Förvaltningsberättelsen ska bland annat innehålla upplysningar om god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att lämna ett underlag till revisorernas bedömning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de kommunövergripande mål som fullmäktige har beslutat om. Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige fastställda kommunövergripande målen (verksamhetsmålen)?

1.3 Avgränsning

Granskningen av årsredovisningen omfattar översiktlig granskning av kommunens redovisning av de kommunövergripande målen.

PwC ansvarar för granskning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. PwC ansvarar även för granskning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med balanskravet.

1.4 Revisionskriterier

Revisionskriterierna ligger till grund för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen
- Kommunplan 2024 med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027

1.5 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

Granskningens inriktning är översiktlig och omfattar förvaltningsberättelsens målredovisning i kommunens årsredovisning.

Samtliga intervjuade har givits möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden.

2. Kommunplan med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027

2.1 Bakgrund

Fullmäktige antog kommunplanen den 27 november 2023. Samtidigt beslutade fullmäktige att fastställa förslag till kommunövergripande mål, målnedbrytningar och indikatorer. Vidare beslutade fullmäktige att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på mätbara indikatorer där dessa saknas innan arbetet startar med delårsrapport 1.

Den 25 mars fastställde fullmäktige komplettering av kommunplan 2024. Kompletteringen innebar att i princip samtliga indikatorer fick ett nuläge och målvärde (2024). Därtill ersattes indikatorerna under målet *Kraftigt förbättrade resultats* målnedbrytningar med nya indikatorer.

2.2 Mål

Fullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden. De fem kommunövergripande målen är:

- Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
- Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
- Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
- En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
- En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

För varje mål finns målnedbrytningar med tillhörande indikatorer (se bilaga 1 för närmare beskrivning). Ovanstående kommunövergripande mål kompletteras med fyra finansiella mål.

3. Årsredovisning

3.1 Bakgrund

Granskning av delårsrapport 2 visade att kommunplanen och delårsrapport 2 inte varit stringenta med varandra hur måluppfyllelsen/målanalysen bedöms. Samma trafikljusmodell har tillämpats i båda dokument fast med olika beskrivningar för varje nivå/färg i modellen. I årsredovisningen tillämpas samma trafikljusmodell som i tidigare dokument, fast med vissa förändrade beskrivningar (tolkningar). Enligt årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen/målanalysen enligt följande:

- = målet är uppnått.
- = målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt.
- = stor avvikelse mot målet.

3.1.1 Indikatorer

För ovanstående mål finns indikatorer. I årsredovisningen ges en beskrivning av indikatorer. Detta är en förbättring jämfört med delårsrapport som inte innehöll någon beskrivning tillika förklaring hur indikatorer redovisas.

I årsredovisningen anges att de flesta indikatorer har en önskad riktning (öka/minska) i stället för ett målvärde. För dessa bedöms utfallet i relation till det så kallade nuläget i kommunplanen (nuläget används som basvärde). Om nuläge saknas används i stället utfall för tertial 2 som basvärde, förutsatt att ett utfall finns.

Vissa indikatorer har ett faktiskt målvärde. Vissa indikatorer har varken ett målvärde eller en önskad riktning och avser att endast följa utvecklingen. För dessa indikatorer görs ingen bedömning av indikatorns status. För redovisning av indikatorerna används följande redovisning:

- = målvärdet är uppnått.
- = målvärdet är nära att uppnås men uppfylls inte helt.
- = utfallet har stor avvikelse mot målvärdet.
- = utfall saknas eller utvecklingen går inte att bedöma

Vidare anges att senaste utfall redovisas för varje indikator och används vid bedömning för status av indikator.

4. Utfall för mål, målnedbrytningar och indikatorer

I årsredovisningen anges att samtliga fem kommunövergripande mål är nära att uppnås men uppfylls inte helt (gula). Av de 21 målnedbrytningarna uppnås två (gröna), 17 är nära att uppnås men uppfylls inte helt (gula) och två har stor avvikelse mot målet (röda). Detta är en försämrning jämfört med delårsrapport 2, då det rapporterades att tre målnedbrytningar uppnås (gröna) och en målnedbrytning har stor avvikelse mot målet (röd).

Kommunövergripande mål med tillhörande målnedbrytningar	
	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
	<i>Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar</i>
	<i>Tryggheten och närvaron i skolan skall öka</i>
	<i>Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar</i>
	<i>Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete</i>
	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
	<i>Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar</i>
	<i>Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser</i>
	<i>Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun</i>
	<i>Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem</i>
	<i>Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare</i>
	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
	<i>Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle</i>

◆	<i>Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens</i>
◆	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommandegenerationers behov
◆	<i>Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.</i>
◆	<i>Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat</i>
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun
■	<i>Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet</i>
◆	<i>Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.</i>
■	<i>Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.</i>
◆	<i>Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.</i>

(Figuren är hämtad från årsredovisningen)

I jämförelse med delårsrapporten innehåller årsredovisningen en utförligare redovisning av indikatorer. Redovisningen innehåller nuläge, utfall och status för i princip alla indikatorer. I årsredovisningen förklaras varför utfall inte redovisas för vissa indikatorer. Vidare beskrivs hur indikatorerna har mätts.

5. Svar på revisionsfrågan

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige fastställda kommunövergripande målen (verksamhetsmålen)?	Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i kommunplan 2025. Vi bedömer att beskrivningarna av måluppfyllelsen/målanalysen i årsredovisningen ändrats i viss utsträckning i jämförelse med beskrivningarna i delårsrapport 2. Sammantaget har beskrivningarna i kommunplan, delårsrapport 2 och årsredovisningen inte varit stringenta med varandra. Däremot har redovisningen av indikatorer förbättrats sedan delårsrapport 2, genom att årsredovisningen innehåller mer utförliga beskrivningar. Det ökar tydligheten och därmed tolkningen samt verifieringen av indikatorerna och deras utfall. Vi ser positivt på att kommunstyrelsen hörsammat kommunrevisionens kommentarer. Vidare bedömer vi fortsatt att bedömningen och den övergripande målanalysen kan tydliggöras, det vill säga måluppfyllelsen. Vi konstaterar att måluppfyllelsen försämrats sedan delårsrapport 2. Det är av vikt att kommunstyrelsen, nämnder och bolag fortsätter vidta åtgärder för att nå de kommunövergripande målen.
--	--